

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost aprobată schema de sprijin pentru promovarea producției de energie din surse regenerabile („schema de sprijin”).

Schema de sprijin instituită prin Legea nr. 220/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede acordarea producătorilor de energie electrică din surse regenerabile a unui număr specific de certificate verzi, conform tehnologiei utilizate, pentru fiecare MWh produs și livrat în rețelele electrice și obligația furnizorilor de energie electrică de a achiziționa o cotă obligatorie de certificate verzi. Certificatele verzi se tranzacționează pe o piață separată de cea a energiei electrice livrate.

Pentru fiecare MWh produs, producătorii primesc un anumit număr de certificate verzi.

România a notificat schema de sprijin la Comisia Europeană (COM) în data de 6 iunie 2011 prin Decizia COM nr. C(2011) 4938, aceasta fiind considerată compatibilă cu piața internă.

Schema de sprijin urmărește promovarea producției de energie din surse regenerabile, pentru a asigura îndeplinirea țintei obligatorii de energie regenerabilă stabilită în Directiva CE/28/2009 din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE și a intrat în vigoare la data de 19 octombrie 2011.

Schema de sprijin garantează o sumă minimă de venituri din vânzarea certificatelor verzi către producătorii de energie din surse regenerabile, în plus față de veniturile pe care acești producători le obțin deja din vânzarea energiei electrice pe piață.

Prin decizia din 15 octombrie 2014 în cazul SA.39042 (2014/N) – România – reducerea sprijinului pentru energia regenerabilă pentru utilizatorii mari consumatori de energie, Comisia Europeană a aprobat, până la 31 decembrie 2024, o schemă de sprijin de reducere a finanțării pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie pentru utilizatorii mari consumatori de energie care își desfășoară activitatea în anumite sectoare.

În urma contactelor prealabile notificării, la 25 octombrie 2024, autoritățile române au notificat o nouă schemă de ajutor pentru a înlocui schema inițială, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu scopul de a continua, până la 31 decembrie 2031, sprijinul acordat în cadrul schemei inițiale, aliniindu-l în același timp la condițiile relevante din Comunicarea Comisiei Europene - Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie(2022/C 80/01, denumite în continuare, Orientările ("CEEAG")), care nu erau în vigoare la momentul adoptării deciziei inițiale.

Comisia Europeană a emis în data de 21 noiembrie 2024, Decizia C (2024) 8139 final, în Dosarul Ajutor de stat SA. 110166 (2024/N) – România, Reducerea taxei pe energie electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie din România, prin care a autorizat schema de ajutor de stat notificată.

2.2. Descrierea situației actuale

În vederea realizării obiectivelor ambițioase de decarbonizare pentru a reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră ale Uniunii până în 2030 și pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050, România, ca și celelalte țări membre este nevoită să pună în aplicare politici de finanțare, prin taxe pe consumul de energie electrică.

În contextul unor politici din ce în ce mai stricte pentru protecția mediului, care exercită presiuni asupra costurilor producătorilor industriali, majoritatea acestor producători nu au opțiunea de a transfera clienților creșterea costurilor, fără să le fie afectată competitivitatea. Mai mult, operând pe o piață de mărfuri globală, astfel de companii se confruntă cu o concurență puternică din partea regiunilor cu politici mai puțin stricte în materie de carbon și eficiență energetică (de exemplu, Asia).

Relocarea activității acestor industrii poate avea un impact dramatic la nivel național, inclusiv pierderea locurilor de muncă, directe și indirecte, dar și un impact global negativ asupra mediului înconjurător la nivel global, datorită reglementărilor din afara UE, determinând pierderea efectelor pozitive de reducere a emisiilor de dioxid de carbon, generate de aplicarea Directivei 2003/87/CE.

Pentru anumite sectoare economice care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează într-o măsură considerabilă pe energia electrică pentru crearea de valoare, obligația de a plăti integral taxele pe consumul de energie electrică care finanțează obiectivele politicii energetice și de mediu poate crește riscul ca activitățile din aceste sectoare să fie transferate în afara Uniunii, în locuri în care măsurile disciplinare în materie de mediu lipsesc sau sunt mai puțin ambițioase. În plus, aceste taxe măresc costul energiei electrice în comparație cu costul emisiilor directe care rezultă din exploatarea altor surse de energie și pot descuraja astfel electrificarea proceselor de producție, care este esențială pentru succesul decarbonizării economiei Uniunii.

Potrivit art. 8 alin. (2) din Legea nr. 220/2008: ”Furnizorii de energie electrică și producătorii prevăzuți la alin. (1) sunt obligați să achiziționeze anual un număr de certificate verzi echivalent cu produsul dintre valoarea cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi stabilite pentru anul respectiv, potrivit prevederilor art. 4 alin. (9), și cantitatea de energie electrică prevăzută la alin. (1), exprimată în MWh, furnizată anual consumatorilor finali.”

Potrivit art. 8 alin. (8) din aceeași lege: ”Se exceptează de la aplicarea prevederilor prezentei legi un procent din cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali, cu respectarea reglementărilor europene incidente. Condițiile de calificare pentru mecanismul de exceptare, precum și cantitatea exceptată, condiționată de aplicarea programelor anuale de creștere a eficienței energetice, vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului, după notificarea acestora la Comisia Europeană și obținerea unei decizii de autorizare din partea acesteia.”

Având în vedere aceste aspecte, și ținând seama de trendul descrescător al consumului de energie electrică, prin Hotărârea Guvernului nr. 495/2014, în România a fost instituită o schemă de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.

În perioada 1 ianuarie 2015-decembrie 2023, valoarea totală a ajutorului de stat acordată sub forma exceptărilor de la plata taxei aferente certificatelor verzi a fost de 3.553.835.690,77 lei (746.264.945,34 euro).

În sensul Comunicării Comisiei - *Orientări din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie* (2022/C 80/01), denumită în continuare CEEAG, finanțarea prin taxe a sprijinului pentru decarbonizare nu vizează, în sine, o externalitate negativă și nu sunt considerate taxe de mediu.

Potrivit CEEAG, pentru anumite sectoare economice care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează într-o măsură considerabilă pe energia electrică pentru crearea de valoare, obligația de a plăti integral taxele pe consumul de energie electrică care finanțează obiectivele politicii energetice și de mediu poate crește riscul ca activitățile din aceste sectoare să fie transferate în afara Uniunii, în locuri în care măsurile disciplinare în materie de mediu lipsesc sau sunt mai puțin ambițioase. În plus, aceste taxe măresc costul energiei electrice în comparație cu costul emisiilor directe care rezultă din exploatarea altor surse de energie și pot descuraja astfel electrificarea proceselor de producție, care

este esențială pentru succesul decarbonizării economiei Uniunii. Pentru a atenua aceste riscuri și impactul negativ asupra mediului, statele membre pot acorda reduceri ale acestor taxe întreprinderilor care desfășoară activități în sectoarele economice în cauză.

Astfel, la nivelul Comisiei Europene au fost realizate analize pentru identificarea acele sectoare deosebit de expuse acestor tipuri de riscuri fiind astfel definite două tipuri:

- a). sectoare expuse unui risc semnificativ, în cazul cărora multiplicarea intensității schimburilor comerciale și a consumului de energie electrică la nivelul Uniunii atinge cel puțin 2% și a căror intensitate a schimburilor comerciale și a consumului de energie electrică la nivelul Uniunii este de cel puțin 5% pentru fiecare indicator;
- b). sectoare expuse riscurilor, în cazul cărora multiplicarea intensității schimburilor comerciale și a consumului de energie electrică la nivelul Uniunii atinge cel puțin 0,6% și a căror intensitate a schimburilor comerciale și a consumului de energie electrică la nivelul Uniunii este de cel puțin 4% și, respectiv, 5%.

Ținând cont de descrierea contextului actual dar și reperatele jurisprudențiale ale Curții Constituționale, prezentul proiect de act normativ îndeplinește condițiile extrinseci de adoptare a unei ordonanțe de urgență, existentând o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, după cum urmează

În contextul unor politici din ce în ce mai stricte pentru protecția mediului, care exercită presiuni asupra costurilor producătorilor industriali, majoritatea acestor producători nu au opțiunea de a transfera clienților creșterea costurilor, fără să le fie afectată competitivitatea,

Luând în considerare că producătorii industriali, operând pe o piață de mărfuri globală, astfel de companii se confruntă cu o concurență puternică din partea regiunilor cu politici mai puțin stricte în materie de carbon și eficiență energetică,

Având în vedere faptul că deja au fost înregistrate reduceri ale producției industriale ale companiilor ce reprezintă piloni economici ai orașelor în care își desfășoară activitatea, unele capacități de producție fiind deja închise, se intensifică riscul de replicare a acestor scenarii și la altor zeci de companii;

Întrucât impactul închiderii capacităților de producție ale operatorilor economici industriali energo-intensivi sau a operatorilor din sectoarele economice expuse riscurilor datorate energo-intensității activităților desfășurate și expunerii la comerțul internațional, afectează planurile de dezvoltare a României, care a alocat și a obținut aprobare la nivel de Uniunea Europeană pentru miliarde de euro din fonduri PNRR nerambursabile (și nu numai), cu livrare în 2025-2026.

În contextul creșterii riscurilor generate de scăderea accentuată a ponderii industriei în PIB în ultimii ani precum și impactul negativ major inclusiv cu privire la competitivitatea industriei energointensive românești.

Având în vedere prevederile Legii nr. 220/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede acordarea producătorilor de energie electrică din surse regenerabile a unui număr specific de certificate verzi, conform tehnologiei utilizate, pentru fiecare MWh produs și livrat în rețelele electrice și obligația furnizorilor de energie electrică de a achiziționa o cotă obligatorie de certificate verzi.

Întrucât conform Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, parte integrantă din Ordin 96/2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, certificate verzi luate în considerare la stabilirea gradului de îndeplinire a obligației de achiziție de certificate verzi sunt cele deținute de un operator economic cu obligație de achiziție de certificate verzi, în contul propriu de furnizor din Registrul Certificatelor Verzi în ultima zi lucrătoare a lunii martie a anului t+1, fiind constituit doar din certificate verzi înregistrate în (RCV) cu starea "valabile", fără atributul "blocate" și astfel mecanismul de scutire de la plata certificate verzi pe anul 2024 se încheie la data de 31 martie 2025, cf art 27 alin 1 din Ordin ANRE 96/2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi.

Ținând cont de necesitatea realizării obiectivelor ambițioase de decarbonizare pentru a reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră ale Uniunii până în 2030 și pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050,

Având în vedere contextul unor politici din ce în ce mai stricte pentru protecția mediului, care exercită presiuni asupra costurilor producătorilor industriali,

Văzând că deja au fost înregistrate reduceri ale producției industriale ale companiilor ce reprezintă piloni economici ai orașelor în care își desfășoară activitatea, unele capacități de producție fiind deja închise, ceea ce intensifică riscul de replicare a acestor scenarii și la alte zeci de companii,

Luând în considerare faptul că majoritatea acestor producători nu au opțiunea de a transfera clienților creșterea costurilor, fără să le fie afectată competitivitatea, industria din România fiind în risc iminent de închidere,

Dincolo de impactul direct menționat mai sus, impactul închiderii capacităților de producție pune în risc planurile de dezvoltare a României, care a alocat și a obținut aprobare la nivel de Uniunea Europeană pentru miliarde de euro din fonduri PNRR nerambursabile (și nu numai), cu livrare în 2025-2026,

Reținând că protejarea competitivității sectoarelor industriale, strategice pentru realizarea agendei U.E. privind schimbările climatice reprezintă un obiectiv de interes național dat fiind faptul că aceste companii sunt producătoare de materiale esențiale necesare tranziției energetice iar principalul obstacol pentru a îndeplini ambiția mai ridicată a Uniunii Europene (UE) în materie de climă este costul cu energia electrică,

Având în vedere că prevederile noului cadru legislativ european Comunicarea Comisiei Orientări din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (2022/C 80/01), denumită în continuare Orientările CEEAG prin care statele membre pot acorda ajutoare de stat sub formă de reduceri ale taxelor pe energia electrică pentru operatorii economici industriali energo-intensivi sau a operatorilor din sectoarelor economice expuse riscurilor datorate energo-intensității activităților desfășurate și expunerii la comerțul internațional,

Având în vedere că prin Decizia din 15 octombrie 2014 în cazul SA.39042 (2014/N) – România – reducerea sprijinului pentru energia regenerabilă pentru utilizatorii mari consumatori de energie, Comisia Europeană a aprobat, până la 31 decembrie 2024, o schemă de sprijin de reducere a finanțării pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie pentru utilizatorii mari consumatoare de energie care își desfășoară activitatea în anumite sectoare,

Deoarece Comisia Europeană a emis în data de 21 noiembrie 2024, Decizia C (2024) 8139 final, în Dosarul Ajutor de stat SA. 110166 (2024/N) – România, Reducerea taxei pe energie electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie din România, prin care a autorizat schema de ajutor de stat notificată,

Întrucât prevederile Hotărârii nr. 495/2014 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, prin care a fost instituită o schemă de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie se adresează unui spectru mai restrâns de coduri pentru clasificarea activităților din economia națională, denumite în continuare coduri CAEN, eligibile a ajutorului de stat decât cel permis de Orientările CEEAG,

Ținând cont că, toate aceste companii cu coduri CAEN eligibile produc materii prime/produse fără de care statul roman nu poate livra niciunul din marile proiecte de dezvoltare promise: creșterea capacității infrastructurii de gaze, noi facilități pentru educație, spitale, infrastructura rutiera, infrastructura feroviară, anveloparea clădirilor, renovări și alte asemenea, conducând la înregistrarea de riscuri majore pentru planurile de dezvoltare a României, în ceea ce privește implementarea PNRR și atingerea țintelor și jaloanelor aprobate în cadrul Propunerii privind decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării Planului Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR), pentru care marea majoritate a termenelor de atingerii sunt anii 2025-2026,

Având în vedere efectele Ordinului nr. 96/2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi prin care mecanismul de stabilire a îndeplinirii cotei obligatorii de achiziție de certificate verzi pentru anul 2024 se încheie la data de 31 martie 2025

Alte aspecte incidente:

În data de 9 septembrie 2024, Guvernul României a aprobat Memorandumul cu tema: Încadrarea ajutorului de stat având ca obiectiv exceptarea unor categorii de consumatori finali industriali energo-intensivi de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român.

2.3. Schimbări preconizate

Prin măsurile propuse prin acest proiect de act normativ se urmărește acordarea de ajutoare sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile prevăzute la secțiunea 4.11. "Ajutoarele sub formă de reduceri ale taxelor pe energia electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie" din Comunicarea Comisiei Orientări din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (2022/C 80/01), denumită în continuare Orientările CEEAG.

Acest tip de ajutor are ca efect combaterea riscului relocării emisiilor de dioxid de carbon, prin sprijinul acordat beneficiarilor de a-și reduce expunerea la acest risc și este justificat din rațiuni de protecție a mediului, întrucât ajutorul urmărește evitarea unei creșteri a emisiilor globale de gaze cu efect de seră, ca urmare a transferării producției în afara Uniunii.

Ajutorul de stat este acordat sub forma reducerii de la plata unui procent de maximum: 85% din costurile generate de achiziția de certificate verzi aferente cotei obligatorii impuse prin art. 8 din Legea nr. 220/2008, corespunzătoare energiei electrice consumate pentru desfășurarea de activități corespunzătoare codurilor CAEN incluse în Anexa 1a, respectiv 75% pentru cele incluse în Anexa 1b din Orientările CEEAG, însă reducerile aplicate să nu conducă la plata unei taxe mai mici de 0,5 EUR/MWh anual în contul respectivei obligații.

Ajutorul de stat se acordă pe baza cererii solicitantului transmisă autorității responsabile cu administrarea schemei de ajutor de stat o cerere în acest scop, denumită Cerere de emiterie a Acordului anual pentru exceptare pentru anul t și dacă Ministerul Energiei, în calitate de furnizor al ajutorului de stat, a evaluat documentele suport și a acceptat cererea de acordare a ajutorului de stat.

Schema de ajutor de stat va avea un buget total de 578,4 de milioane EUR, iar ajutoarele acordate nu vor depăși 150 de milioane EUR în fiecare an. Numărul estimat al beneficiarilor de ajutor de stat care poate fi acordat în temeiul prezentei scheme de sprijin este de 200.

Autoritatea responsabilă cu administrarea schemei de ajutor de stat este Ministerul Energiei.

Se prevede durata schemei de ajutor, în sensul că aceasta se aplică după data emiterii deciziei de autorizare de către Comisia Europeană și până la data de 31 decembrie 2031, dată limită până la care se acordă exceptarea.

Proiectul de act normativ a fost structurat pe capitole pentru facilitarea înțelegerii mecanismului schemei de ajutor de stat, astfel încât acesta să cuprindă cel puțin următoarele aspecte prevăzute la art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare:

"obiectivul, modalitatea acordării ajutorului de stat sau de minimis, beneficiari, perioada de aplicare, quantumul fondurilor alocate în acest scop din bugetul furnizorului, prevederea europeană aplicabilă în temeiul căreia a fost instituită măsura de ajutor de stat sau de minimis, în conformitate cu legislația în domeniu"

În ce privește "Modalitatea de acordare a ajutorului de stat", proiectul de ordonanță de urgență prevede că, ajutorul de stat se acordă anual dacă beneficiarul a depus la Ministerul Energiei o cerere în acest scop, denumită în continuare, Cerere pentru emiterie a Acordului anual pentru exceptare, conform modelului din Anexa nr. 1 la prezenta ordonanță de urgență, și dacă Ministerul Energiei a confirmat ulterior încadrarea beneficiarului în condițiile de eligibilitate stabilite în schema de ajutor de stat.

Acordul anual pentru exceptare se aplică doar pentru punctele de lucru ale beneficiarului, cu activitate eligibilă inclusă în Anexa nr. 3a sau Anexa nr. 3b la prezenta ordonanță de urgență și care se regăsesc în

certificatul constatator emis de oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde este înregistrat solicitantul.

De asemenea sunt nominalizate documentele justificative necesare în vederea emiterii Acordurilor anuale pentru exceptare și sunt stabilite termenele pentru încheierea acestor documente.

Proiectul de act normativ cuprinde norme referitoare la verificarea conformității administrative a condițiilor de eligibilitate și monitorizare, precum și reguli privind publicarea, informarea, raportarea și monitorizarea schemei de ajutor de stat, în concordanță Decizia Comisiei Europene din data de 21 noiembrie 2024, Decizia C (2024) 8139 final, în Dosarul Ajutor de stat SA. 110166 (2024/N) – România, Reducerea taxei pe energie electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie din România.

Sunt prevăzute totodată norme referitoare la mecanismul de recuperare al ajutoarelor de stat, reguli privind cumulul ajutoarelor de stat și dispoziții finale.

Ca dispoziție tranzitorie se prevede în conformitate cu Decizia Comisiei Europene C (2024) 8139 final, în dosarul Ajutor de Stat SA. 110166 (2024/N), până la data obținerii unui nou Acord anual de exceptare în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, beneficiarii acordurilor de exceptare încheiate cu respectarea prevederilor H.G. 495/2014 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de procentul de exceptare menționat în acordul de exceptare corespunzător (40%, 60% sau 85%).

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ are beneficiile la nivel social și macroeconomic.

3.2. Impactul social

Prin acordarea ajutorului de stat pentru perioada 2024-2031, sunt asigurate condițiile necesare pentru păstrarea competitivității întreprinderilor din România în raport cu ceilalți competitori din spațiul european și din afara acestuia.

Se asigură totodată sustenabilitatea și suportabilitatea la nivelul consumatorului final a creșterilor de preț a energiei electrice, datorate contribuției pentru promovarea utilizării surselor regenerabile de energie.

De asemenea, schema de exceptare contribuie la prevenirea efectului social negativ provocat de restrângerea activității industriale datorită pierderilor de competitivitate, în urma creșterii prețului energiei electrice. Schema de ajutor de stat impune operatorilor economici ca eventualele disponibilizări de personal să nu depășească 25% din numărul angajaților la momentul depunerii cererii de finanțare, precum și menținerea activității în Spațiul Economic European, pentru o perioadă de 5 ani de la data semnării Acordului de finanțare.

Măsura propusă elimină riscul de defocalizare cu efect imediat în menținerea gradului de ocupare a forței de muncă, limitarea șomajului, păstrarea forței de muncă cu grad înalt de calificare în sectoarele industriale respective.

Măsura va avea ca efect stabilizarea activității industriale și asigurarea premiselor pentru noi investiții, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea eficienței energetice.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Uniunea Europeană recomandă subvenționarea producerii de energie electrică din surse regenerabile prin diferite scheme suport, inclusiv prin scheme bazate pe plata de către consumatorii de energie electrică a unor certificate verzi.

S-a presupus că acest tip de subvenție nu afectează competitivitatea companiilor din UE, întrucât consumul industrial de energie electrică se transferă în prețul produselor către consumatori, presupunere care însă nu a corespuns realității.

Aproximativ 20% din energia electrică produsă în România este livrată sectorului industrial energo-intensiv. Delocalizarea întreprinderilor industriale ar avea ca efect reducerea consumului național brut de energie electrică, ar determina într-o măsură și mai mare accentuarea creșterii costurilor, cu sprijinirea sectorului de energie electrică regenerabilă subvenționată, atât pentru consumatorii industriali nedelocalizați, cât și pentru consumatorii casnici, având ca efect primar crearea premiselor pentru instabilitate socială la nivelul populației.

Măsurile propuse prin prezentul act normativ permit creșterea competitivității firmelor în raport cu ceilalți competitori din afara spațiului european, care nu au obligația de a susține energia din surse regenerabile și limitează riscul defocalizării industriei energo-intensive.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Actul normativ nu se referă la acest subiect

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Măsurile propuse privind schema de ajutor de stat sunt în concordanță cu:

- legislația Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat,
 - comunicarea Comisiei „Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie” (2022/C 80/01) (CEEAG) care permite acordarea de ajutoare sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile.
 - angajamentul asumat de autoritățile române în cadrul Ajutorului de stat SA 33134 – România – “Certificate verzi pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie”.
- S-au îndeplinit procedurile prevăzute de art.7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura se va aplica numai întreprinderilor expuse unui risc semnificativ și din sectoare expuse riscurilor datorat electro-intensității activităților desfășurate și expunerii la comerțul internațional și care sunt enumerate în cadrul Anexei 1 a Orientărilor CEEAG.

Măsura contribuie la menținerea competitivității produselor din sectoarele electro- intensive și permite păstrarea competitivității întreprinderilor atât în raport cu ceilalți competitori din afara spațiului european, care nu au instituit o schemă de comercializare ETS, cât și în raport cu ceilalți competitori din Statele Membre ale Uniunii Europene.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Prezenta măsură de ajutor de stat vizează, în mod indirect:

- trecerea la o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologică și cu amprentă de carbon diminuată, prin acoperirea a cel puțin 30% a consumului de energie electrică din surse care nu produc emisii de dioxid de carbon;
- încurajarea electrificării din exploatarea surselor regenerabile de energie a proceselor de producție, esențială pentru succesul decarbonizării economiei Uniunii Europene;

- creșterea investițiilor în proiecte care conduc la reduceri substanțiale ale emisiilor de gaze cu efect de seră
- creșterea ponderii energiei regenerabile în totalul consumului de energie primară și atingerea țintei stabilite prin PNIESC privind eficiența energetică ca rezultat al punerii în aplicare a recomandărilor reieșite în urma auditurilor energetice.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile.

Schema de ajutor de stat impune beneficiarilor obligația efectuării unui audit energetic în temeiul art. 8 din Directiva 2012/27/UE, având totodată obligația efectuării uneia sau mai multor din activități din cele ce urmează:

- pun în aplicare recomandările din raportul de audit, în măsura în care perioada de recuperare a investițiilor relevante nu depășește 3 ani, iar costurile investițiilor lor sunt proporționale;
- reduc amprenta de carbon a consumului lor de energie electrică, astfel încât să acopere cel puțin 30% din consumul lor de energie electrică din surse care nu produc emisii de dioxid de carbon, pentru întreprinderile incluse în sectoarele indicate în Anexa 3a;
- întreprinderile din sectoarele indicate în Anexa 3b au obligația de reducere a amprentei de carbon a consumului lor de energie electrică. În acest scop, beneficiarii vor acoperi cel puțin 50 % din consumul lor de energie electrică cu energie electrică din surse care nu produc emisii de dioxid de carbon, din care fie o proporție de cel puțin 10% va fi acoperită de un instrument la termen (de tip forward), cum ar fi un contract de achiziție de energie electrică, fie o proporție de cel puțin 5% va fi acoperită de producția la fața locului sau în apropierea amplasamentului;
- investesc o cotă semnificativă de cel puțin 50% din cuantumul ajutorului în proiecte care conduc la reduceri substanțiale ale emisiilor de gaze cu efect de seră ale instalației; dacă este cazul, investiția ar trebui să conducă la reduceri al căror nivel este cu mult sub valoarea de referință relevantă utilizată pentru alocarea cu titlu gratuit în cadrul sistemului ETS al Uniunii.

3.9. Alte informații.

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
		2026	2027	2028	2029	
1	2	3	4	5	6	7
	2025	2026	2027	2028	2029	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p> <p>Actul normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>4.8. Alte informații</p> <p>Precizăm faptul că bugetul total al schemei de ajutor de stat este echivalentul în lei a sumei de 578,8 de milioane EUR, iar ajutoarele acordate nu vor depăși 150 de milioane EUR în fiecare an.</p> <p>Măsurile propuse prin proiectul de act normativ nu determină majorarea cheltuielilor bugetului de stat, deoarece schema de ajutor de stat nu implică resurse bugetare și nu are niciun impact asupra bugetului de stat, fiind finanțată exclusiv prin mijloace private de către toți consumatorii de energie electrică care au obligația de a plăti componenta facturii constând în Certificatele Verzi, către furnizorii de energie electrică pentru fiecare kWh consumat.</p> <p>În cazul în care valoarea ajutorului de stat anual, aferentă solicitărilor de exceptare depășește bugetul maxim anual, Ministerul Energiei va lua măsura reducerii în mod proporțional a procentului de exceptare de la plata certificatelor verzi, iar prorata aplicată se determină ca raport între: bugetul maxim anual al schemei și valoarea totală a ajutorului de stat solicitat.</p> <p>Calculul valorii ajutorului de stat va fi efectuat în lei și va fi raportat la cursul mediu B.N.R al euro/leu pentru anul în care se obține acordul.</p>						

<p>Secțiunea a 5-a Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ În termen de 5 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a prezentului act normativ, se emite ordinul ministrului energiei pentru desemnarea structurii responsabile ca Unitate de implementare a schemei de ajutor de stat, pe perioada de valabilitate a acesteia.</p>
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.</p>
<p>5.3. Conformitatea actului normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ cuprinde o schemă de ajutor de stat compatibilă mediul concurențial, în concordanță cu art. 107 alin. (3) lit. c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și Comunicarea Comisiei - Orientări din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (2022/C 80/01)</p>
<p>5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul.</p>
<p>5.6. Alte informații Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ</p>
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Actul normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Au fost consultate organizații ale marilor consumatori de energie electrică, sindicate și patronate ale consumatorilor industriali respectiv: ACUE – Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie, AFEER- Asociația Furnizorilor de Energie din România, CIROM-Patronatului din industria cimentului și altor produse minerale pentru construcții din România, ABIEC Association of Big Industrial Energy Consumers, ACAROM- Asociația Constructorilor de Automobile din România; precum și reprezentanți ai mediului de afaceri.</p>
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul.</p>

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - se solicită avizul de către Secretariatul General al Guvernului
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social – se solicită avizul acestei instituții
- d) Consiliul Concurenței –punctul de vedere al acestei instituții a fost emis prin adresa nr. RG/1497/05.03.2025;
- e) Curtea de Conturi.

6.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea actului normativ

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile de transparență instituite prin Legea nr. 52/2003 privind transparență decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Energiei la secțiunea ”Transparență decizională” în data de 04.02.2025.

Observațiile și propunerile primite de la organizațiile, asociațiile și alte părți interesate pe parcursul procesului de consultare au fost centralizate în Registrul pentru consemnarea și analizarea propunerilor, sugestiilor, opiniilor cu valoare de recomandare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, republicată, a fost elaborat proiectul de *Ordonanță de urgență privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie*, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați

MINISTRUL ENERGIEI

Sebastian – Ioan BURDUJA

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

VICEPRIM-MINISTRU,

MINISTRUL FINANTELOR

TÁNCZOS Barna

**MINISTRUL ECONOMIEI,
DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI
TURISMULUI**

Bogdan-Gruia IVAN

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR

ȘI PĂDURILOR

Mircea FECHET

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN
DOMENIUL ENERGIEI**

George - Sergiu NICULESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU